C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.21rji-33/26 Judecătoria Orhei, sediul Rezina
Nr.PIGD 1-25141066-03-21rji-22012026 Judecător Negreanu Igor

D E C I Z I E
În numele Legii

11 iunie 2026 municipiul Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord,
În completul compus din:
Președintele completului, judecător Ghenadie Liulca
Judecători Ludmila Iarmaliuc, Aurelia Andronache

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul Directorului interimar al Penitenciarului nr. 17 Rezina, Adrian Paterău declarat împotriva încheierii judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 17 decembrie 2025, emisă în cadrul examinării plângerii condamnatului Josan Vasilii privind refuzul administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina de a recunoaște deținutului dreptul la întrevederi.

Ținând cont de materialele prezentate instanței, pentru expunere asupra recursului, Colegiul, -

C O N S T A T Ă:

La 03 octombrie 2025 condamnatul Josan Vasile a depus plângere privind dezacordul cu acţiunile administraţiei Penitenciarului nr.17 Rezina. A invocat că de mai mulţi ani se află în concubinaj şi până acum nu a avut probleme legate de întrevederile cu concubina sa, dar recent, administraţia penitenciarului i-a refuzat acordarea întrevederilor.

La fel a invocat că cu referire la cererea sa depusă la 25 august 2025 de întrevedere cu concubina *****, este pusă rezoluția directorului Penitenciarului de refuz pe motiv că a beneficiat de acest drept la 07 aprilie 2025 conform art.284 din Statutul executării pedepsei de către condamnaţi.

În același context potrivit răspunsului administraţiei se face referire la art. 213 alin.(2) Cod de executare şi pct.284 din Statutul executării pedepsei de către condamnaţi.

Prin Încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 17 decembrie 2025 s-a dispus admiterea plângerii condamnatului Josan Vasilii, s-a recunoscut nul refuzul administrației Penitenciarului nr.17 Rezina expus prin scrisoarea nr.7/J-3435/25 din 19 septembrie 2025 şi s-a obligat administrația Penitenciarului să recunoască deţinutului dreptul la întrevederi cu concubina în condiţii similare celor ce derivă din regimul juridic al soţilor.

Încheierea în cauză a fost contestată cu recurs de către Directorul interimar al Penitenciarului nr. 17 Rezina, Adrian Paterău solicitând admiterea recursului înaintat, casarea încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 17 decembrie 2025, pronunţarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă plângerea condamnatului Josan Vasile, privind anularea răspunsului administrației Penitenciarului nr.17- Rezina nr.7/J-3435/25 din 19.09.2025, ca fiind neîntemeiată şi nefondată.

În motivarea recursului a invocat următoarele argumente:

- soluţia pronunţată şi mai ales, întinderea obligaţiei impuse administraţiei, contravin textului expres al normelor interne invocate chiar de instanţă şi transformă un mecanism excepţional într-un regim similar celui aplicabil soţilor, deşi legea nu prevede o asemenea egalizare.
- raţionamentul instanţei, potrivit căruia sintagma ”alte persoane nu urmează a fi interpretată ca fiind atribuită şi concubinei”, nu poate fi susţinut fără a ajunge la o contradicţie internă cu propriile trimiteri normative. Pct. 284 foloseşte tocmai mecanismul ”altor persoane” şi, în acelaşi timp, include în mod explicit concubinajul ca situaţie în care se pot acorda întrevederi de lungă durată în cadrul aceleiaşi excepţii. Cu alte cuvinte, concubina este menţionată în Statut anume pentru ipoteza ”altor persoane”, ceea ce indică intenţia legiuitorului secundar de a diferenţia concubina de soţ/soţie şi de cercul rudelor enumerate de art. 213. Dacă concubina ar fi tratată identic soţului, norma excepţională din pct. 284 ar deveni inutilă, iar distincţia din art. 213 ar fi golită de conţinut.
- dispozitivul încheierii depăşeşte cu mult verificarea unui refuz punctual şi ajunge să creeze, în fapt, un regim juridic nou, impunând întrevederi ”în condiţii similare celor ce derivă din regimul juridic al soţilor”. Această formulare are efectul de a converti vizitele excepţionale cu ”alte persoane” într-o categorie echivalentă cu cea

a soţilor, deşi art. 213 prevede expres frecvenţa şi durata întrevederilor în cadrul regimului general şi condiţionează accesul ”altor persoane” de Statut şi de aprobarea şefului instituţiei. Instanţa, prin dispozitiv, nu mai aplică norma, ci o rescrie, substituind legiuitorul şi anulând logica limitativă a excepţiei prevăzute de pct. 284.

- instanţa a tratat aprecierea administraţiei ca şi cum ar fi una pur formală, ignorând că pct. 284 nu instituie un drept automat şi nelimitat la întrevederi cu alte persoane, ci stabileşte că acestea ”pot fi autorizate” doar dacă nu influenţează negativ deţinutul şi doar dacă există certitudinea că nu vor fi folosite în scopuri ilegale. Această formulare, redată în încheiere, exprimă o marjă de apreciere şi o obligaţie de prudenţă a administraţiei, nu o constrângere de a acorda întrevederea ori de câte ori este invocat concubinajul, or, prin obligaţia impusă, instanţa a transformat competenţa de autorizare, condiţionată de evaluări de securitate şi ordine, într-o obligaţie generală şi repetitivă, ceea ce este incompatibil cu însăşi structura pct. 284.

- prezentarea alternativelor juridice nu poate fi echivalată cu instituirea unei condiţii ilegale, ci reprezintă o explicaţie realistă a efectelor stării civile asupra regimului de vizite prevăzut de lege. Instanţa a schimbat centrul de greutate al discuţiei, transformând o delimitare de regim juridic într-o pretinsă ”ingerinţă” nejustificată, fără a demonstra de ce aplicarea textului intern, aşa cum este formulat, ar fi incompatibilă cu exigenţele Convenţiei în materia vizitelor în detenţie.

- cât priveşte art. 8 din Convenţie şi jurisprudenţa CEDO citată în încheiere, protecţia vieţii private şi de familie nu înseamnă că orice relaţie asimilată vieţii de familie trebuie să primească automat acelaşi tratament juridic ca mariajul, indiferent de arhitectura dreptului intern. Chiar în cadrul prezentat de instanţă, norma internă nu interzice contactul cu concubina, ci îl plasează într-o categorie excepţională, condiţionată de autorizare şi de criterii de siguranţă. Existenţa acestei căi, prevăzută de dreptul intern, este tocmai forma prin care statul conciliază viaţa privată cu cerinţele legitime de ordine, securitate şi prevenire a faptelor ilicite în mediul penitenciar. In loc să verifice dacă refuzul concret a fost motivat corespunzător în limitele textului aplicabil şi dacă s-au apreciat corect condiţiile de autorizare, instanţa a ales să impună un rezultat prestabilit, cu efect normativ general, care depăşeşte controlul judiciar al unui act administrativ şi se transformă într-o reglementare judecătorească a regimului de vizite.

- obligaţia de a acorda întrevederi ”în condiţii similare soţilor” pune administraţia în situaţia de a executa o hotărâre ce intră în tensiune directă cu delimitările explicite din art. 213 Cod de executare şi cu caracterul excepţional al pct. 284 din Statut, astfel cum sunt redate în chiar încheierea contestată. Aceasta creează un precedent de aplicare în afara textului legal şi generează un risc real de tratament neuniform şi impredictibil al situaţiilor similare, ceea ce afectează disciplina juridică a regimului execuţional penal.

Conform art.447 alin.(1) Cod de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces*, alin.(2) stipulând, că *instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei*. Astfel, la numirea cauzei spre examinare părților le-a fost comunicat despre acest fapt și despre dreptul de a depune referință.

Astfel, la data de 27 ianuarie 2026 din partea condamnatului Josan Vasilii în adresa instanței de recurs a parvenit referință la recursul administrației penitenciarului nr. 17 Rezina, menționând dezacordul său or prin refuzul acestuia de a i se acorda întrevederi cu concubina sa i s-au încălcat drepturile fiind refuzat de 5 ori, astfel susținând încheierea instanței de fond pe care o apreciază ca fiind legală și întemeiată.

Verificând motivele de fapt și temeiul de drept pentru care s-a dispus admiterea plângerii condamnatului Josan Vasilii, recunoaşterea ca fiind nul refuzul administraţiei Penitenciarului nr.17 Rezina expus prin scrisoarea nr.7/J-3435/25 din 19 septembrie 2025 şi obligarea administraţiei Penitenciarului de a recunoaște deţinutului dreptul la întrevederi cu concubina în condiţii similare celor ce derivă din regimul juridic al soţilor, în raport cu procedura soluționării cauzei conform art.469-472-473[1] Cod de procedură penală, Colegiul prin admiterea recursului, va dispune casarea totală a soluției primei instanțe, va rejudeca cauza cu adoptarea unei noi hotărâri după cum urmează.

Potrivit art.448 alin.(1) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.*

În conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *...admite recursul, casând hotărârea, parţial sau integral, şi ia una din*

următoarele soluţii: ... rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situaţia inculpatului;.

În fapt, Colegiul atestă caracterul pripit și nemotivat al constatărilor judiciare cu privire la temeiurile de admitere a plângerii condamnatului Josan Vasilii, declararea ca fiind nul refuzul administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina și obligarea administrației Penitenciarului de a recunoaște deținutului Josan Vasilii a dreptului la întrevederi cu concubina în condiții similare celor ce derivă din regimul juridic al soților.

Astfel, potrivit art. 213 alin. (3) Cod de Executare se reține că *întrevederile de lungă durată cu soţul, părinţii, copiii, fraţii, surorile, bunicii şi nepoţii condamnatului, iar în cazurile prevăzute de Statutul executării pedepsei de către condamnaţi, având aprobarea scrisă a şefului instituţiei penitenciare, cu o altă persoană indicată de condamnat se acordă pe o durată de la 12 ore la 3 zile.*

Tot aici este relevant și faptul, că, deși instanța de fond a reținut că potrivit prevederilor pct.278 din Statutul executării pedepsei de către condamnaţi aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.583 din 26.05.2006 condamnaţii au dreptul la întrevederi de scurtă şi de lungă durată, care se acordă în limitele, modul şi în condiţiile stabilite de art.213 al Codului de executare, în același sens reținând că potrivit prevederilor pct.284 din Statut, *întrevederile cu alte persoane se acordă doar în următoarele cazuri excepţionale: lipsa soţului şi a altor rude sau condamnatul nu este vizitat de către aceştia de o perioadă mai mare de un an – doar întrevederi de scurtă durată. Întrevederi de lungă durată, în acest caz se acordă doar cu persoanele cu care sânt în relaţii de concubinaj sau au copii comuni,* totuși nu a ținut cont de faptul că legiuitorul cu referire la întrevederile cu ”alte persoane” a prevăzut întrevederea cu concubina ca fiind o excepție și nu ca o regulă, situație limitată la cazuri strict determinate și condiționate de aprecierea dministraţiei asupra impactului şi riscurilor întrevederii, inclusiv sub aspectul prevenirii utilizării acesteia în scopuri ilegale.

Colegiul penal relevă că interpretarea de către instanța de fond a sintagmei ”alte persoane” ca neputând fi atribuită concubinei este o contradicție cu propriile trimiteri normative, altfel spus anume concubina este menționată în Statut în cadrul ipotezei de ”alte persoane”, ceea ce indică asupra intenției legiuitorului de a diferenția concubina de soție și de cercul de rude enumerate la art. 213 Cod de Executare, or în cazul în care concubina ar fi fost identică statului de soție nu ar fi

deținut caracterul excepțional pct. 248 din statutul vizat fiind denaturat conținutul art. 213 Cod de Executare.

Totodată instanța va casa încheierea instanței de fond și având în vedere că instanța eronat a interpretat ca fiind formală aprecierea administrației Penitenciarului în cazul din speță în acest sens fiind ignorate prevederile art. 248 din Statut care nu instituie nicidecum un drept automat și nelimitat la întrevederi cu alte persoane fiind prompt stabilit că acestea pot fi autorizate de conducere dacă acestea nu influențează negativ deținutul.

Colegiul penal relevă și faptul, că contrar celor reținute de instanța de fond cu referire la art. 8 din Convenţie şi jurisprudenţa CEDO, protecţia vieţii private şi de familie nu înseamnă că orice relaţie asimilată vieţii de familie trebuie să primească automat acelaşi tratament juridic ca mariajul, indiferent de arhitectura dreptului intern. Chiar în cadrul prezentat de instanţă, norma internă nu interzice contactul cu concubina, ci îl plasează într-o categorie excepţională, condiţionată de autorizare şi de criterii de siguranţă. Existenţa acestei căi, prevăzută de dreptul intern, este tocmai forma prin care statul conciliază viaţa privată cu cerinţele legitime de ordine, securitate şi prevenire a faptelor ilicite în mediul penitenciar. In loc să verifice dacă refuzul concret a fost motivat corespunzător în limitele textului aplicabil şi dacă s-au apreciat corect condiţiile de autorizare, instanţa a ales să impună un rezultat prestabilit, cu efect normativ general, care depăşeşte controlul judiciar al unui act administrativ şi se transformă într-o reglementare judecătorească a regimului de vizite.

Astfel, la soluționarea speței instanța urma să țină cont nu doar de circumstanțele personale ale deținutului dar și de normele legale coroborate cu condițiile impuse și de Statutul executării pedepsei de către condamnați fără a efectua interpretări exhaustive.

La caz, Colegiul penal relevă că în condițiile și circumstanțele expuse, coroborate cu poziția administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina, instanța de fond pripit a concluzionat referitor la faptul, că cererea condamnatului Josan Vasilii urmează a fi admisă, recunoscut nul refuzul administrației Penitenciarului nr.17 Rezina expus prin scrisoarea nr.7/J-3435/25 din 19 septembrie 2025 şi obligată administrația Penitenciarului să recunoască deținutului dreptul la întrevederi cu concubina în condiţii similare celor ce derivă din regimul juridic al soţilor.

Astfel, cele reținute de instanța de fond, sunt contradictorii și reținute selectiv ce contravin constatărilor de fapt la caz.

Ca rezultat, Colegiul penal susține concluzia administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina care prin scrisoarea nr. 7/J-3435/25 din 19 septembrie 2025 a comunicat deținutului Josan Vasilii că *potrivit art. 213 alin. (2) Cod de executare şi pct. 284 din Statutul executării pedepsei de către condamnaţi, întrevederile ordinare de lungă durată cu alte persoane decât soţul sau rudele până la gradul IV se admit doar în cazuri excepţionale şi anume lipsa soţului şi a altor rude sau condamnatul nu este vizitat de către aceştia de o perioadă mai mare de un an, întrucât a beneficiat deja de o întrevedere de lungă durată conform pct. 284 SEPC la data de 04 iulie 2025, precum şi din motiv că persoana indicată de condamnat nu întruneşte cerinţele legale prevăzute la art. 213 CE, acordarea unei noi întrevederi de lungă durată nu este posibilă* (f.d. 6).

Drept urmare, Colegiul conchide că în cazul din speță, instanța nu a reușit obiectiv să-și motiveze soluția de admitere a plângerii condamnatului Josan Vasilii privind recunoașterea dreptului numitului la întrevederi cu concubina în condiții similare ce derivă din regimul juridic al soților.

În conformitate cu art. 449 alin. (1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul Directorului interimar al Penitenciarului nr. 17 Rezina, Adrian Paterău declarat împotriva încheierii judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 17 decembrie 2025, emisă în cadrul examinării plângerii condamnatului Josan Vasilii privind refuzul administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina de a recunoaște deținutului dreptul la întrevederi, se admite, cu casarea încheierii contestate, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, după cum urmează.

Se respinge plângerea condamnatului Josan Vasilii privind dezacordul cu acţiunile administraţiei Penitenciarului nr.17 Rezina cu menținerea fără modificări a refuzului administraţiei Penitenciarului nr.17 Rezina expus prin scrisoarea nr.7/J-3435/25 din 19 septembrie 2025 privind acordarea întrevederilor cu concubina în condiţii similare celor ce derivă din regimul juridic al soţilor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător: Ghenadie Liulca

Judecătorii: Ludmila Iarmaliuc

Aurelia Andronache